

Jordi Vicent

El funàmbul és com aquella joguina estimada que un dia es trenca

Heura dansa contemporània

«Le ciel est noir», vida i mort en un bell recorregut estètic

Roger VILAC

Le ciel est noir/La terre est blanche... un poema nadalenc de quan érem infants, que recitàvem fora de lloc, en qualsevol festa, amb qualsevol pretext, tal vegada només per fer riure els adults i evidenciar la nostra ingenuïtat de nens. I ell sol amaga tot el realisme de qui coneix la tragèdia de l'obra, les particularitats del muntatge, el procés de creació. Però millor deixar-ho així, sense revelar-ne el sentit, com allò que s'intueix, que s'endevina a cada pausa, a cada silenci, a cada trencament del ritme de la frase.

Parlarem, sobretot, de

la bellesa de les imatges, de l'estètica del vestuari, dels jocs de llums, dels records que ens evoca, dels personatges que hi trobem, de les coses que han deixat de significar alguna cosa, de la por que aquest món endarrerit s'esvaeixi sense haver-lo fruit de nou, sense haver-lo contemplat des de l'altra part del mirall. I aquesta mirada és present en els cossos que es belluguen per l'escenari, rostres que fan ganyotes picardioses, vestits que canvien de colors i de somni, del blanc immaculat del col·legi al negre sofisticat dels qui fa temps han deixat d'anar-hi, de la frase apresada de memòria a la banali-

tat de córrer d'un lloc a l'altre sense saber per quina raó, o també als colors cridaners de les nines que juguen a fer-se grans de la mà d'algú que ja ha crescut, o vol creure-s'ho, i per això duu corbata i bigoti.

Els gats maulen la solitud de la infantesa quan els divertiments adotzenats ens allunyaven de la resta de companys amb un desig instintiu de protecció introspectiva. El funàmbul és com aquella joguina estimada que un dia es trenca, i no ens ve de nou, perquè ja ho sabem, perquè ja havíem patit moltes vegades l'angoixa de relliscar per la corda. Les cançons de bressol, el xiscler de la guitarra, el so de les veus, les paraules articulades, complementen tan sols les atapeïdes imatges en un desesperat intent d'afermament vital, d'evitar que es clogui la llum. Les àries de Verdi i Offenbach transmeten el caire decadent de l'enyorança que no pot retornar, i ens aboquen encara més dins el nostre propi procés introspectiu, quasi sense adonar-nos-en. El concert de Nadal de Corelli agita les combinacions blanques de les xiques que comencen a sentir-se dones i a ser posseïdes per una sensualitat provocativa que destrossa la ingenuïtat al mateix temps que desitja fer-ho. Però això resta inconclús, perquè la vida s'esgota a més no poder, i només hi roman el record, les imatges d'aquells dies en què no érem massa grans per tenir-ne consciència, i recitàvem *Le ciel est noir/La terre est blanche...* amb la rialla als llavis.

No en va, en aquest darrer treball del grup Heura, hi trobem elements comuns a la coreògrafa

alemanya Pina Bausch, ja que la seva creadora i directora, Isabel Ribas, formà part de la Companyia Wuppertal Tanz-Teatre que Pina dirigeix. Però aquests punts comuns no són més que la mateixa assimilació del mètode de creació, l'antropologia del gest, perquè Isabel ens conta la pròpia història, la pròpia vida, la por que finirà inexorablement abans de l'últim assaig, enmig de la sala de ball.

Le ciel est noir no pretén d'incomodar i neguitejar l'espectador amb la repetició histèrica de seqüències o la cruesa de l'impacte emocional de Pina, perquè és la mateixa capacitat de sentir que s'escapoleix, des de la primera escena. No li cal l'exaltació del sofriment com a contrapartida de l'exaltació passional o de la buidor tediosa, perquè és un transcurs a l'inrevés que s'esllangueix en la bellesa estètica del ritme pausat. Hi sura des del començament una dolçor adolescent, ingènua i picardiosa alhora, que no intenta sotraguejar els sentiments dels qui hi participen des de la seva cadira; tal vegada per la coneixença del seu destí.

Però, com deïem, hi ha el mètode, el treball de cada ballarí, la interrelació entre la idea i el procés de sondejament personal, la manera com els records vivencials d'Isabel reben forma en els moviments que retrauen els components del grup. I tot mediatitzat per la pròpia personalitat de cadascú, pel moment en què això s'esdevé, per la interpretació que se'n fa. Es tracta, doncs, de provocar reaccions, records, per fer eixir l'aspecte més íntim de nosaltres mateixos, allò que ens fa insubstituïbles en cada representació, perquè sempre és diferent.